ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _3_

«_20_» _սեպտեմբեր_ 2023_ թ.

ՄՀ/մ-051 Մանկավարժական արդի հիմնահարցեր ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.7 Ընդհանուր մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ __մանկավարժության մագիստրոս, ուսուցիչ__

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ ______Մանկավարժության և հոգեբանության ____

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ ___առկա___

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ ___1-ին, 1-ին կիս___

Դասախոս(ներ)՝ ___Արմեն Հարությունյան___

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ __armen-4runner@mail.ru__

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 3
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները 3
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների 6
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը 6
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները 6
8. Դասավանդման մեթոդներ.. 7
9. Ուսումնառության մեթոդները 8
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը 9
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ..................... 10
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.. 10
    - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ 10
    - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.. 17
    - 12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.. -
    - 12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ 21
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում..................... 23
14. Գնահատում.. 24
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.. 24
    - 14.2. Հարցաշար.. 24

14.3. Գնահատման չափանիշներ……………………………………………… 29

15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ……………………………………………… 31

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.**

«Մանկավարժական արդի հիմնահարցեր» դասընթացը կարևորվում է կրթական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է վերոբերյալ մասնագիտությունների կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի կրթամասում: «Մանկավարժական արդի հիմնահարցեր» դասընթացը մանկավարժական բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգում տնօրենի, փոխտնօրենի, ուսուցիչ-դաստիարակի պատրաստման կարևորագույն դասընթացներից է, քանի որ այն օգնում է և ապագա մանկավարժներին, դպրոցի տնօրինությանը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները կազմակերպել և իրականացնել գիտատեսական մակարդակով:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

Ապագա ուսուցիչներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքներն արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը, զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում արագ կողմնորոշվելու կարողություններ:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

Ուսանողներին զինել մանկավարժության օբյեկտի, առարկայի, խնդիրների վերաբերյալ հիմնախնդրային, պրոբլեմահարույց գիտելիքներով, որոնք հնարավորություն կտան հնարավորինս լավ պատկերացնելու մանկավարժագիտության կարևորությունը, հանդիպող դժվարությունները, այն դիտարկել գիտությունների ընդհանուր համակարգում, պատկերացում կազմել ուսուցչի զարգացման և ձևավորման գործընթացի մասին, առավել մանրամասն ծանոթանալ կրտսեր, միջին և ավագ դպրոցականների տարիքային շրջափուլերին: Կարևոր են նաև ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընձեռած գիտելիքները, որոնց մանկավարժական ասպեկտը հնարավորություն է տալիս խորացնելու ուսանողների գիտելիքները այս ասպարեզում: Գտնել նոր ուղիներ, միջոցներ երեխայի իմացական ակտիվությունը, ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը խթանելու համար, նպաստել ուսումնադաստիարակչական գործընթացը առավել արդյունավետ դարձնելու աշխատանքներին. սա է վերոհիշյալ դասընթացի կարևոր խնդիրը: Ուսանողներին զինել մարդու հավաքական կերպարի մասին գիտելիքներով, ծանոթացնել կրթության համակարգում առկա խնդիրներին:

3. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները**.

«Մանկավարժության արդի հիմնահարցեր» դասընթացին մասնակցելու համար կարևոր են գիտելիքներ մանկավարժագիտության մասին, որոշ գիտելիքների ուսումնական գործընթացի մասին, պատկերացում դպրոցի ժամանակակից խնդիրների մասին, տրամաբանական կարողություններ, մանկավարժական մտածողություն:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը**

«Մանկավարժական արդի հիմնահարցեր» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ԿԻՄԱՆԱ.

- մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ,
- մանկավարժական գիտաճյուղերի բնութագիրը,
- անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,
- ուսուցման գործընթացի էությունը,
- ուսուցման սկզբունքները, ուսուցման մեթոդները և միջոցները,
- մանկավարժակամ ժամանակակից տեսությունների կիրառումը դպրոցում,
- դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,
- դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,
- դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,
- դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,
- դաստիարկության բաղադրամասերը
- մարդու էության առանձնահատկությունները
- ներառական կրթության արդի մարտահրավերները:

ԿԿԱՐՈՂԱՆԱ.

- ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները
- իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,
- ներկայացնել մանկավարժական ժամանակակից տեսությունները,
- տրամաբանել մասնագիտական կոմպետենտության ձեռքբերման պահանջները,
- արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,
- ներկայացնել մարդու էությունը. հենսաբանական, հասարակական, գիտակցական, հակասական, ամբողջական և այլն,
- ներկայացնել ներառական կրթության արդի հիմնախնդիրները:

ԿՏԻՐԱՊԵՏԻ.

- մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,
- տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն
- ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեսությունների իմաստավորմանը,
- ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաաստավորմանը,
- մանկավարժական վարպետությանը,
- մանկավարժական տեսությունների հավաքական գիտելիքներին,
- ներառական կրթության առկա մարտահրավերներին:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐ *(ԱՅՍՈՒՀԵՏ ԳԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.*

- վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- խնդիրների լուծում,
- որոշումների ընդունում:

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ ՀԳԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- սովորելու ունակություն,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱՆՁՆԱՅԻՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ ՄՁԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.

- քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
- թիմային աշխատանք,
- միջանձնային ունակություններ,
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
- այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
- միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
- բարոյական արժեքներ:

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ (ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ) ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ ԱԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.

«Մանկավարժության արդի հիմնահարցեր» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություններ (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2 կրեդիտ/60 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	14	
Գործնական աշխատանք	14	
Սեմինար պարապմունք	20	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		
Ընդամենը		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u> .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները

քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **<u>Ինքնուրույն աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝

- **<u>Կլոր սեղան</u>** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք:
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, սալիկահանդեսի պատրաստում:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[1].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մանկավարժության ծագումը, օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, կապը այլ գիտությունների հետ	2	4	2		
2.	Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, մեթոդները	4	4	4		
3.	Մանկավարժական ժամանակակից տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը	2	4	2		
4.	Մարդը որպես մանկավարժության հետազոտության առարկա	4	4	4		
5.	Ներառական կրթության հիմնախնդիրները	2	4	2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		14	20	14		

[1] Նման է օրացուցային պլանին

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.	2004
2.	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 228 էջ	1977
3.	Գ. Ե. Ղուլումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե	2005
4.	Հարությունյան Ա. Գ., Մանկավարժական մարդաբանություն, 79 էջ	2012
5.	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.	1976
6.	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.	1999
7.	Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե.	1968
8.	И. П. Подласый, Педагогика, М.	2003
9.	Б. П. Есупова, Основы дидактики,	1967
10.	А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М.	1979
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան,	1962թ.
2.	Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան,	1950թ.
3.	Ա. Դիստերվեգ «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան,	1963թ.

4.	Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր, Երևան,	1960թ., 1962թ.
5.	Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր, Երևան,	1958թ., 1959թ.
6.	Ժամանակակից մանկավարժական մոտեցումներ, տեսություններ, մեթոդներ, գնահատում, ԱՅՌԵՔՍ, Երևան:	2005
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	http://doshkolnuk.com/sovremennye Современные педагогические теории воспитания и развития ребенка-дошкольника	
2.	https://nsportal.ru/blog/shkola/obshcheshkolnaya-tematika/all/2011/11/04/sovremennyepedagogicheskie-tekhnologii Современные педагогические технологии	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[2]
1.	Մանկ. առարկան, ծագումը, հիմն. հասկացությունները, համակարգը, կապը այլ գիտությունների հետ, գիտահետազոտական մեթոդները:	Տարբեր մոտեցումներ մանկավար ժական հասկացութունների վերաբերյալ: Կոմենսկու <<Պանպեդիա>> աշխատության ներկայացում	4	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,

[2] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

				Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)
2.	Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի սկզբունքներն ու մեթոդները	Տարբեր մոտեցումներ ուսումնադաստիարակչական սկզբունքների և մեթոդների վերաբերյալ	4	Մանուկյան Ս. Պ., Մանկավարժագիտություն, Երևան 2005: Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2**) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3**) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4**) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**)

				Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (ՊԳ 9) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (ՊԳ 10) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (ԼԳ 1) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (ԼԳ 2)
3.	Մանկավարժական ժամանակակից տեսությունների կիրառումը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում	Բիհևիորիզմի, էքզիստենցիալիզմի, ուղեղի աջ և ձախ կիսագնդերի տեսությունները, Հովարդ Գարդների բազմաբնույթ մտածողության տեսությունը, Ռուդոլֆ Շտայների Վալդորֆյան մանկավարժությունը	4	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (ՊԳ 1) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (ՊԳ 2) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (ՊԳ 3) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (ՊԳ 4) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (ՊԳ 5) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (ՊԳ 6) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (ՊԳ 7) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (ՊԳ 8) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (ՊԳ 9) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (ՊԳ 10) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (ԼԳ 1) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (ԼԳ 2)
4.	Մարդը որպես մանկավարժության	Մարդու ուսումնասիրությունը որպես	6	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (ՊԳ 1)

	ուսումնասիրության առարկա	մանկավարժական հիմնախնդիր; Մարդը որպես կենդանի, կենսաէներգետիկ էակ: Մարդու հասարակական և գիտակցական էությունը: մարդը որպես ամբողջական և հակասական էակ:		Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 **(ՊԳ 6)** Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 **(ՊԳ 7)** И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 **(ՊԳ 8)** Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 **(ՊԳ 9)** .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 **(ՊԳ 10)** Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. **(ԼԳ 1)** Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. **(ԼԳ 2)**
5.	Ներական կրթության դրվածքը ՀՀ-ում	Ներառական կրթության տեսական հիմունքները: Ներառական կրթության պայմանները ՀՀ-ում:	4	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սաhակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,

				Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**) //www.unicef.org/armenia/media/ Ներառական կրթության ռազմավարություններ

12.2.

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	**Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները**	**Ուսումնասիրվող հարցեր**	**Աշխատանքի տեսակը[3]**	**Ներկայացման ժամկետները**	**Ստուգման ձևը**	**Գրականություն[4]**
	Անձնավորության զարգացման գործոնները					Հարությունյան Ա., Մանկավարժական մարդաբանություն, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Վանաձոր 2012, 80 էջ:

[3] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[4] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Դաստիարակությունը որպես հատուկ գործունեություն և գործընթաց					

13. **Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում**[5]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան 211, 208, 3, 4
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	SMART գրատախտակ, համակարգիչ
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, համացանց
Համակարգչային ծրագրեր	Դասախոսությունների նյութերի, գործնական, սեմինար պարապունքների ուսումնական և գիտական տեսաֆիլմերի ցուցադրում, սխեմաների դիտում
Այլ	Աշխատանք համակարգչի հետ՝ կրթական ռեսուրսների օգտագործմամբ

[5] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[6]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների

[6]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

գնահատումների արդյունքներով:[7]

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Մանկավարժություն

1. Մանկավարժության՝ որպես ինքնուրույն գիտության առաջացումը
2. Մանկավարժական գիտության օբյեկտը և առարկան
3. Դաստիարակության ծագումը: Տարբեր մոտեցումներ այդ հարցին
4. Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևույթ, նրա օրինաչափությունները
5. Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, նրանց փոխադարձ կապը
6. Մանկավարժական գիտության կառուցվածքը
7. Հասկացություն անձնավորության և նրա զարգացման մասին
8. Անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները
9. Հասկացություն նպատակի մասին: Դաստիարակության նպատակի առաջացումը և զարգացումը
10. Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի սկզբունքների ընդհանուր բնութագիրը
11. Մարդասիրական մոտեցման սկզբունքը
12. Տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների հաշվառման սկզբունքը
13. Դրականի վրա հենվելու սկզբունքը
14. Ուսումնադաստիարակչական ներգործությունների միասնության սկզբունքը
15. Մատչելիության սկզբունքը
16. Զննականության սկզբունքը
17. Մանկավարժական ժամանակակից տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը
18. Հովարդ Գարդների <Բազմաբնույթ մտածողության> տեսությունը
19. Ռուդոլֆ Շտայների Վալդորֆյան մանկավարժությունը
20. Ա. Մասլոուի պահանջմունքների ստորակարգության տեսությունը
21. Լև Վիգոտսկու զարգացման մերձավոր և ակտուալ գոտիների տեսությունը
22. Մարդը որպես գիտության ուսումնասիրության առարկա
23. Մարդը որպես կենդանի, կենսաէներգետիկ էակ
24. Մարդու հասարակական և գիտակցական էությունը
25. Մարդու ամբողջականությունը և հակասականությունը
26. Երեխայի և չափահասի առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները
27. Ներառական կրթության նախադրյալները
28. Ներառական կրթության դրվածքը ՀՀ-ում
29. Ներառական կրթության կազմակերպման արդյունավետ պայմանները

[7] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

30. Հերառական կրթության հիմնախնդիրները ՀՀ-ում

<u>Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)</u>

<u>(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 10 շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված թեմաները.**
  - Մանկավարժության՝ որպես ինքնուրույն գիտության առաջացումը
  - Մանկավարժական գիտության օբյեկտը և առարկան
  - Դաստիարակության ծագումը: Տարբեր մոտեցումներ այդ հարցին
  - Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևույթ, նրա օրինաչափությունները
  - Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, նրանց փոխադարձ կապը
  - Մանկավարժական գիտության կառուցվածքը
  - Հասկացություն անձնավորության և նրա զարգացման մասին
  - Անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները
  - Հասկացություն նպատակի մասին: Դաստիարակության նպատակի առաջացումը և զարգացումը
  - Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի սկզբունքների ընդհանուր բնութագիրը
  - Մարդասիրական մոտեցման սկզբունքը
  - Տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների հաշվառման սկզբունքը
  - Դրականի վրա հենվելու սկզբունքը
  - Ուսումնադաստիարակչական ներգործությունների միասնության սկզբունքը
  - Մատչելիության սկզբունքը

<u>Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)</u>

<u>(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19 շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկվող թեմաները.**
  - Ջննականության սկզբունքը
  - Մանկավարժական ժամանակակից տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը
  - Հովարդ Գարդների <Բազմաբնույթ մտածողության> տեսությունը
  - Ռուդոլֆ Շտայների Վալդորֆյան մանկավարժությունը
  - Ա. Մասլոուի պահանջմունքների ստորակարգության տեսությունը
  - Լև Վիգոտսկու զարգացման մերձավոր և ակտուալ գոտիների տեսությունը

- Մարդը որպես գիտության ուսումնասիրության առարկա
- Մարդը որպես կենդանի, կենսաէներգետիկ էակ
- Մարդու հասարակական և գիտակցական էությունը
- Մարդու ամբողջականությունը և հակասականությունը
- Երեխայի և չափահասի առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները
- Ներառական կրթության նախադրյալները
- Ներառական կրթության դրվածքը ՀՀ-ում
- Ներառական կրթության կազմակերպման արդյունավետ պայմանները
- Հերառական կրթության հիմնախնդիրները ՀՀ-ում

14.4. Գնահատման չափանիշները[8].

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

Երկու ընթացիկ ստուգումների գումարային 40 միավոր՝ ընդհանուր գնահատականի 40%-ը:

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-10 շաբաթ)
   - Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

     Ընթացիկ բանավոր ստուգման համար նախատեսված են 2 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար՝ 10 միավոր:
   - Գնահատման չափանիշները՝

   - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
   - Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 19-20շաբաթ)

   Ընթացիկ բանավոր ստուգման համար նախատեսված են 2 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար՝ 10 միավոր:
   - Գնահատման չափանիշները՝

   - Առաջադրված հարցերի ճիշտ պատասխանը,
   - Առարկայի իմացությունը:

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
   - Գնահատման մեթոդը՝
     - Հաճախումների հաշվառում
   - Գնահատման չափանիշները՝

   - ներկայություն:

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
   - Գնահատման մեթոդը՝

[8] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

- Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
- Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
- Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
- Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն
- Անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում:

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն,
  - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն,
  - Ինքնուրույն դատողություններ,
  - Առաջարկություններ:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.7 Ընդհանուր մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ __մանկավարժության մագիստրոս, ուսուցիչ__

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2022

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	<u>ՄՀ/մ-051 Մանկավարժական արդի հիմնահարցեր</u>			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	20
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	72		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ապագա ուսուցիչներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական ցանկացած իրավիճակում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* • մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները, • մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ, • մանկավարժական գիտաճյուղերի բնութագիրը, • մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները, • անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները, • անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը, • կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը, • ուսուցման գործընթացի էությունը, • ուսուցման սկզբունքները, ուսուցման մեթոդները և միջոցները, • ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների			

	կիրառումը դպրոցում, • դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը, • դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները, • դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները, • դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը, • դաստիարկության բաղադրամասերը, *Հմտություն* • ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները • արդյունավետ օգվտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից, • իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները, • իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը, • իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը, • բնութագրել ուսուցողական և միավորային մատյանները, • ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը, • ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, • կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները, • տրամաբանել մասնագիտական կոմպետենտության ձեռքբերման պահանջները • արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում, • տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային, • տիրապետի կոլեկտիվի տեսական հիմունքներին, • տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին: *Կարողունակություն* • մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը, • տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն • ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը, • ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաաստավորմանը,

Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Մանկավարժության օբյեկտը, առարկան և խնդիրները «Դաստիարակություն» հասկացության նորովի բնորոշումը, դաստիարակության դերը և հիմնական գործառույթները: Մանկավարժությունը որպես գիտություն դաստիարակության մասին, նրա ծագումն ու զարգացումը: Մանկավարժական հիմնական հասկացությունները: Մանկավարժական գիտության համակարգը: Մանկավարժության կապը հարակից գիտությունների հետ: Մանկավարժությունը որպես գիտություն և արվեստ: Ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 2. Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները: Հասկացողություն ուսուցման սկզբունքների և կանոնները մասին: Զննողականության սկզբունքը: Գիտակցության, ակտիվության և ինքնուրույնության սկզբունքը: Համակարգվածության և հաջորդականության սկզբունքը: Գիտելիքների կայունության սկզբունքը: Մատչելիության սկզբունքը: Ուսուցման սկզբունքների միասնությունը: Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի մեթոդները: Հասկացողություն ուուցման մեթոդների մասին: Ուսուցման մեթոդներին ներկայացվող պահանջները: Ուսուցման մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը: Պրոբլեմային ուսուցման մեթոդները: Ծրագրավորված ուսուցման էությունն ու մեթոդները: Գիտելիքների ստուգման և գնահատման մեթոդները: Թեմա 3. Մանկավարժական ժամանակակից տեսությունների կիրառումը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում Բիհևիորիզմի, էքզիստենցիալիզմի, ուղեղի աջ և ձախ կիսագնդերի տեսությունները, Հովարդ Գարդների բազմաբնույթ մտածողության տեսությունը, Ռուդոլֆ Շտայների Վալդորֆյան մանկավարժությունը Թեմա 4. Մարդը որպես մանկավարժության ուսումնասիրության առարկա Մարդու ուսումնասիրությունը որպես մանկավարժական հիմնախնդիր; Մարդը որպես կենդանի, կենսաէներգետիկ էակ: Մարդու հասարակական և գիտակցական էությունը: մարդը որպես ամբողջական և հակասական էակ: Թեմա 5. Ներական կրթության դրվածքը ՀՀ-ում Ներառական կրթության տեսական հիմունքները: Ներառական կրթության պայմանները ՀՀ-ում:
Գնահատման մեթոդները և	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

չափանիշները	Երկու ընթացիկ ստուգումների գումարային 40 միավոր՝ ընդհանուր գնահատականի 40%-ը: 1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-10 շաբաթ) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Ընթացիկ բանավոր ստուգման համար նախատեսված են 2 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար՝ 10 միավոր: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: 3. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 19-20շաբաթ) Ընթացիկ բանավոր ստուգման համար նախատեսված են 2 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար՝ 10 միավոր: ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցերի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացությունը: 3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - ներկայություն: 4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը կամ 20միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում, - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում, - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում, - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն - Անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում: 5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն,

	- Հետազոտական աշխատանքի առկայություն, - Ինքնուրույն դատողություններ, - Առաջարկություններ:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 2. Մանուկյան Ս. Պ., Մանկավարժագիտություն, Երևան 2005: 3. Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 4. Գ. Ե. Ղուլումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 5. Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 6. Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 7. Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 8. Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 9. И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 10. Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 11. А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 Լրացուցիչ- 1. Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. 2. Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. 3. Ա. Դիստերվեգ «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1963թ. 4. Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր, Երևան, 1960թ., 1962թ. 5. Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր, Երևան, 1958թ., 1959թ. 6. Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին»: 1840 7. //www.unicef.org/armenia/media/ Ներառական կրթություն